

KRAJSKÝ ÚŘAD

JIHOČESKÝ KRAJ

Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Oddělení ochrany přírody, ZPF, SEA a CITES

U Zimního stadionu 1952/2

370 76 České Budějovice

711 KUCBX017CCIIY

hps 8

Naše č. j.:

KUJCK 49522/2023

Sp. zn.:

OZZL 25922/2023/pedo SO6

Vyřizuje:

Mgr. Petra Doktorová

Telefon:

386 720 738

E-mail:

doktorova@kraj-jihocesky.cz

Datum:

17. 4. 2023

Rozhodnutí

Krajského úřadu - Jihočeský kraj o žádosti státního podniku Povodí Vltavy s.p., Holečkova 3178/8, 15000 Praha 5, IČO: 70889953, o povolení výjimky podle ust. § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů v smyslu ust. § 48 zákona, stanovených v ust. § 50 odst. 1 a 2 zákona.

Výrok

Krajský úřad - Jihočeský kraj, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice, jako příslušný správní orgán podle ust. § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a dle ust. § 77a odst. 5 písm. o) zákona,

povoluje výjimku podle ust. § 56 odst. 1 zákona pro tyto druhy živočichů: ropucha obecná (*Bufo bufo*)
Q

povoluje výjimku podle ust. § 56 odst. 1 a 2 písm. c) zákona pro tyto druhy živočichů: Skokan štíhlý (*Rana dalmatina*) SO,EU, sluka lesní (*Scolopax rusticola*) O,EU, vodouš kropenatý (*Tringa ochropus*) SO, EU, ledňáček říční (*Alcedo atthis*) SO,EU, dudek chocholatý (*Upupa epops*) SO,EU, slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*) O,EU

Výjimka se povoluje státnímu podniku Povodí Vltavy s.p., Holečkova 3178/8, 15000 Praha 5, IČO: 70889953, z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů stanovených v ust. § 50 odst. 1 a 2 zákona, pro realizaci záměru „Otava Strakonice – obnova Staré řeky“. Záměr se nachází na pozemcích v k.ú. Strakonice.

Výjimka se povoluje pro zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů v podobě zásahu do jimi užívaných sídel (biotopu).

Výjimka se povoluje za předpokladu respektování následujících podmínek:

1. Výjimka je platná po dobu realizace akce do jejího ukončení.
2. V průběhu stavby budou přijata opatření, která zamezí znečištění toku řeky a její nivy pohonnými hmotami a mazivy a dalšími chemickými látkami, které by mohly ovlivnit stav povrchových a podzemních vod. Případné vzniklé stavební vody je nutno čerpat do zásakové jímky a nevypouštět přímo do toku.
3. Přípravné práce, tedy kácení dřevin rostoucích mimo les, budou prováděny mimo hnízdní období ptáků.
4. Odstraňování sedimentu bude provedeno v období mimo rozmnožování obojživelníků včetně podzimní migrace. Ideální je období od začátku října do konce února. Pokud nebude možné tento termín dodržet, a práce bude potřeba provést v rozmnožovacím období obojživelníků, je nutné před zahájením prací provést záchranný transfer jedinců, přičemž jednodušší je jarní sběr snůšek. Transfer provede odborně způsobilá osoba se znalostí cílových druhů a zkušenostmi s prováděním transferů obojživelníků, jedinci budou přeneseni do předem zvolených, dostatečně kapacitních náhradních biotopů. O transferu bude vyhotovena jednoduchá zpráva a předložena orgánu ochrany přírody.
5. Pokud bude pro odstraňování sedimentu v rozmnožovací sezóně zvolena taková technologie, která neohroží jedince obojživelníků, je potřeba tuto technologii předem projednat s orgánem ochrany přírody, a o projednání pořídit písemný záznam.

6. Pokud bude odstraňování sedimentu prováděno v hnízdní sezóně ptáků, bude před zahájením provedena kontrola hnízdního biotopu ledňáčka říčního a v případě hnízdění přijata po konzultaci s orgánem ochrany přírody opatření k ochraně hnízda.
7. Na nově vybudovaném nátoku bude umístěno hradítko, které umožní regulaci množství protékající vody tak, aby byl zachován charakter biotopu.
8. Jako kompenzační opatření doporučujeme provést nejen náhradní výsadbu dřevin, ale systematictější biotopové opatření podle možností investora.

Odůvodnění

Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví Krajského úřadu - Jihočeský kraj, obdržel žádost státního podniku Povodí Vltavy s.p., Holečkova 3178/8, 15000 Praha 5, IČO: 70889953, ve věci vydání výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů podle ust. § 56 zákona.

Z podání, které bylo zdejšímu správnímu orgánu doručeno vyplývá, že žadatel požaduje výjimku pro realizaci akce „Otava Strakonice – obnova Staré řeky“. Záměr se nachází na pozemcích v k.ú. Strakonice.

Dne 1.3.2023 se k účasti v řízení přihlásil zapsaný spolek ZO ČSOP Strakonice, Zámek 1, 38601 Strakonice, IČO: 70071498. Spolek následně dne 6.3.2023 zaslal vyjádření. Spolek uvádí, že se jedná o totožné vyjádření, které bylo zasláno MěÚ Strakonice k řízení o vydání závazného stanoviska k zásahu do významného krajinného prvku, ale stejné připomínky uplatňuje i v tomto řízení. Ostatní účastníci řízení byli s novým účastníkem řízení a jeho stanoviskem seznámeni dopisem ze dne 22.3.2023. Současně správní orgán upozornil, že předpokládá vydání rozhodnutí po 4.4.2023.

Při posuzování žádosti vycházel správní orgán z předložené projektové dokumentace, skutečností uvedených v žádosti a stanovisek účastníků řízení a dotčených orgánů státní správy.

Jedná se o obnovu původního říčního ramene, které přestalo plnit svou funkci s realizací říční regulace. V minulosti byly snahy o jeho zprůtočnění pomocí potrubí v místě zrušeného nátoku. Ty však nevedly k uspokojivým výsledkům z důvodu jejich zanášení. Dispoziční uspořádání vychází z požadavku na obnovu nátoku ve formě volného otevřeného říčního koryta. Nátok je navržen se šířkou ve dně 4 m (s nálevkovitým rozšířením v místě vtoku) a sklony břehů 1:3 se zaoblením břehových hran. Břehový výběžek na rozhraní Otavy a Staré řeky je snížen mírně nad úroveň hladiny při Q30d a opevněn kamennou rovinou. Vjezd na ostrov bude možný díky hospodářskému přejezdu.

Odtěžení sedimentu je navrženo zásadně s mírnými sklony dna (1:5 a nižší) z důvodu možnosti rozvoje široké litorální zóny při březích koryta. Zároveň bude v rámci možností zachována i část stávajících litorálních porostů podél břehů.

S realizací akce dále souvisí přeložka odlehčovačů od objektu ČOV, stávajícího kabelu NN a vodovodního potrubí. Stávající odlehčovače jsou opevněny betonovými panely z důvodu snadného čištění koryta. Opevnění dna a dolní části břehů navržené přeložky bude provedeno z polovegetačních tvárnic se šterkovou výplní, čímž bude možnost čištění zachována, ale koryto bude alespoň částečně přírodě bližší. Původní koryta odlehčovačů budou zasypána k úrovni okolního terénu přebytečnou zemínou ze stavby. Vodovodní potrubí bude z objektu stávající lávky převedeno pod koryto řeky.

Sediment bude těžen v rozsahu definovaném výkresovou dokumentací. V některých úsecích je určitá část sedimentu ponechána - zejména v břehových partiích - litorální pás. Jinde naopak těžba mírně zasáhne i do podkladních vrstev (šterkové či šterkopísčité náplavy). V dolní části, při ústí Staré řeky do Otavy, budou v předepsaném rozsahu částečně odtěženy písčité říční náplavy.

Koryto Staré řeky nelze "vypustit" a aktuální úroveň hladiny se odvíjí od hladiny v Otavě. Sediment není dobře možné v korytě odvodnit, a to ani při jeho přehrazení a vyčerpání vody, protože v celé délce budou silné přítoky spodních vod šterkovitým podložím. Technologie provádění těžby a volba použité mechanizace je na zhotoviteli stavby, avšak pouze za dodržení následujících podmínek: stavební mechanizací nebudou poškozeny břehové (dřevinné) porosty. Odstraněny budou pouze křoviny a padlé stromy zasahující do prostoru těžby. Dále mohou být v křovinných břehových porostech provedeny průseky šířky 5 m, a to po cca 50 m metrech pro možnost nakládky na vozidlo nebo vyhrnování dozerem na břeh. Sediment bude možné odvážet pouze "severní" trasou po staveništních komunikacích k ČOV. Odvodnění sedimentu mimo koryto je možné provádět pouze na vyznačených mezideponiích nebo v prostoru budoucích terénních úprav.

Dotčené druhy lze rozdělit do dvou skupin: druhy vázané úzce na vodní prostředí, a dále zvláště chráněné druhy ptáků, které v lokalitě sbírají potravu, případně hnízdí. Pro ptáky je zásadním opatřením provádění kácení dřevin rostoucích mimo les mimo hnízdní období. Tím by mělo být zajištěno, že nedojde k poškození hnízd. Zásah do potravního biotopu bude dočasný a po dokončení stavby bude biotop funkční z tohoto hlediska na stejné úrovni. Výjimkou je ledňáček říční, který by v případě provádění odstranění sedimentu v hnízdní sezóně mohl být dotčen přímo. Proto správní orgán stanovil do podmínek rozhodnutí, že v případě provádění prací na odstraňování sedimentu v hnízdní sezóně je nutné ověřit hnízdění ledňáčka v ústí slepého ramene. Pokud bude hnízdění potvrzeno, je nutné kontaktovat zdejší správní orgán a dohodnout opatření, za kterých bude možné práce provádět.

V případě obojživelníků by rovněž nejúčinnějším opatřením bylo provedení odstranění sedimentu z koryta mimo rozmnožovací sezónu obojživelníků. Jelikož technologie provádění prací není v projektové dokumentaci pevně stanovena, ani není uveden přesný termín, přistoupil správní orgán k opatření uvedenému ve výroku rozhodnutí. Pokud nebude možné provést práce mimo rozmnožovací sezónu obojživelníků, je potřeba provést záchranný transfer jedinců obojživelníků. Tento transfer musí provést odborně způsobilá osoba se znalostí dotčených druhů a se zkušenostmi při provádění transferů obojživelníků. Jedinci, případě snůšky, budou přeneseny do předem zvolených vhodných a dostatečně kapacitních biotopů. O provedeném transferu bude pořízena jednoduchá zpráva.

V případě, že bude zvolena technologie, která podle názoru investora neohrozí jedince obojživelníků, je potřeba ji předem projednat s orgánem ochrany přírody a o tomto projednání pořídit písemný záznam.

Případným negativním faktorem může být i případné znečištění vody dotčených toků buď pohonnými hmotami a mazivy, a nebo stavebními vodami, případně zákalem (jemnými splavenými částicemi, které zvyšují vodivost vody). Proto je potřeba přijmout v průběhu provádění prací taková opatření, aby tato situace nenastala.

Zdejší správní orgán uložil z důvodu eliminace případných negativních vlivů ve výroku rozhodnutí podmínky pro realizaci prací. Tyto podmínky a jejich odůvodnění je většinou okomentováno již výše z tomto odůvodnění. První podmínkou je časové omezení platnosti této výjimky jen na dobu realizace záměru. Druhou podmínkou je realizace opatření k zabránění případného znečištění vody ať už pohonnými hmotami, nebo mazivy, tak stavebními vodami, případně zákalem jemnými částicemi. Další podmínky (3 až 6) se zabývají výše diskutovanými opatřeními pro minimalizaci negativních vlivů na jedince zvláště chráněných druhů a jejich biotopy.

Podmínka č. 7 stanoví potřebu vybudování hradítka na nátoku do nově vybudovaného koryta tak, aby bylo možné regulovat průtok v rameni a zachovat současný charakter biotopu, tedy spíš pomaleji tekoucí vody. Tím by měl být zachován biotop vhodný pro obojživelníky.

Podmínka č. 8 se pak zabývá případnou možností kompenzačních opatření. V místě je jednak nařízena náhradní výsadba dřevin. Dále je diskutována možnost dalších úprav s vytvořením terénních depresí s charakterem rozvolněného lužního lesa. Tato opatření byla původně součástí PD, posléze se od nich upustilo z důvodu, že dotčené pozemky jsou zemědělských půdním fondem v první třídě ochrany. Alespoň částečná realizace na pozemcích investora by ale byla vhodná i z hlediska možnosti vytvoření nových biotopů pro zvláště chráněné druhy.

V žádosti je požadována výjimka pro druh zvláště chráněných živočichů, kteří jsou druhem chráněným podle přílohy č. III vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Výjimku u těchto zvláště chráněných druhů živočichů lze povolit podle ust. § 56 odst. 1 v případě, kdy veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody. Některé z nich jsou navíc chráněny podle předpisů evropského společenství. U těchto druhů je možné povolit výjimku podle ust. § 56 odst. 1 zákona jen tehdy, pokud existuje některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení nebo udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany.

U druhů chráněných pouze podle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, lze akce považovat za realizovanou v zájmu ochrany přírody. Cílem realizace záměru je zprůtočnění odstaveného slepého ramene řeky Otavy. Důsledkem zprůtočnění má být zlepšení kvality vody ve slepém rameni, a to i z hlediska biotopu jako takového a jedinců zvláště chráněných druhů živočichů. Realizace záměru bude mít za důsledek zkvalitnění biotopu. Z tohoto důvodu je zdejší správní orgán názoru, že povolení výjimky není v rozporu se zněním ust. § 56 odst. 1 zákona.

U druhů chráněných podle legislativy Evropského společenství se na tento případ z důvodů nutných k udělení výjimky uvedených v odstavci 2 § 56 zákona vztahuje písm. c) – výjimka udělená:...z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu na životní prostředí. V tomto případě dle názoru správního orgánu lze stavbu

považovat za záměr s nesporným příznivým vlivem na životní prostředí. Jak je již uvedeno výše, cílem realizace záměru je zprůtočnění odstaveného slepého ramene řeky Otavy. Důsledkem zprůtočnění má být zlepšení kvality vody ve slepém rameni, a to i z hlediska biotopu jako takového a jedinců zvláště chráněných druhů živočichů. Průtok vody bude regulován hradítkem, aby byl zachován stávající charakter biotopu (pomalu tekoucí vody) a biotop tak zůstal vhodný i pro obojživelníky.

Jiným uspokojivým řešením by bylo záměr nerealizovat. V tomto případě by ale nedošlo k pozitivním změnám ve kvalitě vody a biotopu samotného. Případné negativní vlivy, které by mohly živočichy ovlivnit v průběhu stavby, jsou ošetřeny v podmínkách výroku rozhodnutí.

Dotčené druhy mají v rámci České republiky a na dotčených biotopech poměrně stabilní populace a realizace akce za stanovených podmínek by neměla mít na celkové stavy populací zásadní negativní vliv.

Orgán ochrany přírody Krajského úřadu – Jihočeský kraj, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví, zvážil všechny okolnosti, které jsou mu známy, a dospěl k závěru, že vydání výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů nebude v daném případě v rozporu se zákonem. Proto rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení účastníků správního řízení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí mohou podat účastníci řízení odvolání k Ministerstvu životního prostředí, odboru výkonu státní správy II. v Č. Budějovicích, a to do 15- ti dnů ode dne doručení rozhodnutí, podáním učiněným u Krajského úřadu – Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví v Českých Budějovicích.

Ing. Zdeněk Klimeš
Vedoucí odboru

Obdrží účastníci řízení na doručení:

1. Povodí Vltavy s.p., Holečkova 3178/8, 15000 Praha 5 (datová schránka)
2. Město Strakonice, Velké náměstí 2, 38601 Strakonice (datová schránka)
3. ZO ČSOP Strakonice, Zámek 1, 38601 Strakonice (datová schránka)

Na vědomí:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, pracoviště Č. Budějovice, nám. Přemysla Otakara II 34, 370 01 České Budějovice (datová schránka)